

УДК 378.1.014.24

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.spec.2.17>

Радченко О. А., Маркова М. В.

АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ ЯК ШЛЯХ ДО ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ: ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД

Стаття присвячена висвітленню практичного досвіду інтернаціоналізації Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка в аспекті співпраці з Віденським педагогічним інститутом. Зазначено, що інтернаціоналізація вищої освіти є необхідним елементом інтеграції України в європейський освітній простір. Констатовано, що нині інтернаціоналізація українських педагогічних вищих навчальних закладів досі не набула стратегічного й системного характеру: на передній план виходять організаційні або адміністративні аспекти академічної мобільності, однак уніфікація змісту освіти реалізується лише незначною мірою. Водночас для європейських університетів, австрійських зокрема, інтернаціональність закладена вже в статуті та міжрегіональному векторі діяльності, чим забезпечується системне впровадження конкретних дій: участь в європейських дослідницьких програмах, пошук міжнародних партнерів, інтенсифікація вихідної і вхідної мобільності, розширення спектра англомовних навчальних курсів тощо.

Простежено основні історичні віхи співпраці між дрогобицьким та віденським закладами педагогічної освіти від спільної участі в наукових й культурно-освітніх заходах до підписання білатеральних угод про співпрацю та відкриття координаційних центрів міжнародної діяльності. Зокрема, обґрунтовано доцільність переведення реалізації угод про співпрацю в рамки Європейської програми академічної мобільності Еразмус+. Докладно представлено зміст Міжнародної програми Віденського педагогічного інституту (30 кредитів ECTS), за якою в ньому навчаються студенти Дрогобицького педагогічного університету і яка забезпечує формування ключових компетентностей: міжкультурної, дидактико-методичної, соціальної, особистісної, системної. Доведено необхідність розробки вищими навчальними закладами України аналогічних навчальних програм для іноземних студентів, а також здійснення інтернаціоналізації на усіх ключових рівнях: освітньому, науковому та адміністративному.

Ключові слова: інтернаціоналізація, євроінтеграція, вища педагогічна освіта України та Австрії, міжнародна діяльність, академічна мобільність, Erasmus+ International Credit Mobility, транскордонна навчальна програми, міжкультурна компетентність, Global Citizenship Education.

Невід’ємною складовою частиною сучасної вищої освіти, педагогічної зокрема, є інтернаціоналізація, адже вона оприявнює результат світових глобалізаційних процесів. У гетерогенному європейському освітньому просторі без неї не може обійтися жоден університет, причому йдеться про системну інтеграцію усіх компонентів: міжнародна мобільність студентів і викладачів, міжнародні освітні та наукові програми, стратегічне партнерство з університетами інших країн і міжнародними університетськими мережами. “Інтернаціоналізація сприймається університетами як профільне завдання, що проходить крізь усі сфери університету і відтак стосується багатьох стратегій розвитку. Інтернаціоналізм закладу вищої освіти підтверджується наявністю іноземних студентів і педагогів чи залученням до міжнародних мереж і вважається типовим показником науки загалом або маркером якості відповідної інституції” [6, с. 27].

Дослідження Європейського парламенту з теми інтернаціоналізації вищої освіти дає чітке уявлення про концепцію інтернаціоналізації, яку сформулювала Дж. Найт ще наприкінці 90-х років минулого століття: “The intentional process of integrating an international, intercultural or global dimension into the purpose, functions and delivery of post secondary education, in order to enhance the quality of education and research for all students and staff, and to make a meaningful contribution to society” [4, с. 39]. У дещо вільному тлумаченні це означає, що інтернаціоналізація має бути свідомим, планомірним процесом, у якому йдеться про міжнародні, міжкультурні аспекти, що враховують і глобальний вимір та своєю чергою роблять можливою цілеспрямовану, ефективну вищу освіту.

У більшості європейських університетів інтернаціональність закладена вже у статуті та міжрегіональному векторі діяльності. Також простежуються чітко визначені пріоритетні напрями двостороннього співробітництва або стратегічного партнерства: “Зараз перед університетами стоїть чи не найбільший виклик відповідати інтернаціоналізації свого середовища й ставати міжнародними в багатьох відношеннях. Інтернаціональність – більше не маргінал життя вищої школи, вона стосується усіх його сфер; казуїстична діяльність замінюється систематичними стратегіями інтернаціоналізації. Студенти, науковці стають дедалі мобільнішими, університети розробляють транскордонні навчальні програми, дослідницька співпраця стає глобальною, англійська мова набуває статусу наукової Lingua Franca” [9, с. 9].

Так, спільними для всіх австрійських закладів вищої освіти, що перебувають у фокусі нашого наукового інтересу, є такі конкретні дії з інтернаціоналізації, як участь в європейських програмах і пошук міжнародних партнерів, а також визнання підвищення вихідної мобільності пріоритетною метою. Понад дві третини університетів вважають internationalisation@home за допомогою програм вхідної мобільності і розширення спектра англомовних навчальних курсів важливими інструментами інтернаціоналізації [1, с. 17–18].

В умовах посилення євроінтеграційних процесів інтернаціоналізація стає нагальною вимогою і для закладів вищої освіти України. Як свідчить аналіз наукової літератури, детальним теоретичним вивченням

цієї проблеми займалось чимало вітчизняних педагогів, утім більшість із них доходить висновку, що, попри усі позитивні досягнення останніх декад інтернаціоналізація вищої освіти України досі не набула системного й стратегічного характеру [пор.: 2, с. 98; 3, с. 90]. Справді інтернаціоналізація української вищої школи протягом останнього десятиліття пов'язується насамперед з академічною мобільністю та програмою Еразмус. І досвід Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка в цьому аспекті можна вважати показовим, адже тут уже майже десятиліття на постійній основі триває міжнародна мобільність з австрійськими закладами вищої освіти. Висвітлення цього досвіду в ракурсі співпраці з Віденським педагогічним інститутом (Paedagogische Hochschule Wien) становить мету нашої статті.

Віденський педагогічний інститут, який у міжнародному масштабі є порівняно невеликим закладом вищої освіти, займається підготовкою вчителів дошкільної сфери та початкових класів, викладачів закладів професійної освіти, а також підвищенням кваліфікації педагогів усіх рівнів. Питання про стратегічну співпрацю з Дрогобицьким державним педагогічним університетом імені Івана Франка постало на порядку денному восени 2014 р., адже ще до заснування Віденського педагогічного інституту у 2007 р. його попередник мав інтенсивні двосторонні контакти з Дрогобичем. Зазначимо, що першим маркером інтенсивної кооперації Дрогобицького педагогічного університету з австрійським науково-культурним простором стало проведення у 2002 р. масштабної за тогочасними вимірами науково-практичної конференції “Дрогобиччина як посередник політичних і культурних взаємодій між Австрією та Галичиною” за участю Посла Австрії в Україні М. Місса. Тоді на факультеті романо-германської філології було відкрито Австрійський культурно-освітній центр, який у 2009 р. реорганізувався в Австрійську бібліотеку, котра поряд з однотипною львівською установою та бюро Австрійської служби академічних обмінів стала представником МЗС Австрії на теренах Галичини. Оскільки Австрійська бібліотека функціонує на базі Дрогобицького педагогічного університету, одним із пріоритетних її завдань є пошук стратегічних партнерів й укладення білатеральних угод про співпрацю. Звісно, Відень у цьому процесі відігравав ключову роль.

Із Віденським педагогічним інститутом таку угоду було підписано однією з перших. Насамперед йшлося про академічну мобільність, причому в перші роки її реалізації превалювала студентська мобільність у напрямку Відня (закордонний семестр) і викладацька мобільність у напрямку України (гостьові лекції, наукові публікації). Цей векторний перекис мобільності мав виправити новий проєкт, який дозволив би здійснювати мобільність студентів і викладачів між Віднем та Дрогобичем на однаковому рівні. Передусім було заплановано студентську мобільність у напрямку України, крім того, мобільними мали стати викладачі й адміністративний персонал. При цьому слід було врахувати, що перебування у країні-партнері України чи мобільність звідти до Австрії були можливими, якщо б австрійській стороні виділялося відповідне щорічне фінансування. Крім того, “новим для Віденського педагогічного інституту було те, що після затвердження проєкту і виділення коштів усіма грантами чи стипендіями вперше автономно керувало Міжнародне бюро у Відні. Це означало значні додаткові затрати на персональні ресурси й адміністрування, які мали здійснюватися відповідно до стратегії Еразмус+. Уся діяльність була чітко затверджена і відбувалася відповідно до Mobility Tool Європейського Союзу” [1, с. 26–27].

Зауважимо, що до 2014 р. академічна мобільність для країн, що не входять до Європейського Союзу, регулювалася двосторонніми угодами, що почасти фінансово ускладнювало перебування в країнах ЄС українських студентів і науковців. Упровадження у 2015 р. програми Erasmus+ International Credit Mobility сприяло інтернаціоналізації і мобільності між університетами країн-учасниць програми та країн-партнерів (тобто і за межами ЄС) на основі успішної програми Еразмус+. Тож у 2014/15 н.р. колишні програми академічної мобільності (КА 103 – Key Action 103) були розширені на ще один спектр. У рамках Міжнародної академічної мобільності КА 107 (Key Action 107) з'явилися можливості для зміцнення багаторічної традиційної співпраці з неєвропейськими країнами-партнерами чи її поєднання з програмою Еразмус+. Цим і скористались Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка та Віденський педагогічний інститут, переуклавши білатеральну угоду на нових умовах.

Відтак завдяки реалізації академічної мобільності за правилами КА 107 Erasmus+ International Credit Mobility у період 2015–2020 рр. Віденський педагогічний інститут відвідало 19 студентів та 16 викладачів чи працівників університетської адміністрації з України; у зворотному напрямку делеговано 8 студентів та 13 викладачів чи працівників інституту [1, с. 27–28]. Статистика не враховує окремий аспект мобільності – участь багаточисельних австрійських делегацій у міжнародних культурних й науково-освітніх форумах “Дні Австрії у Дрогобичі”, що організовуються кожні два роки Австрійською бібліотекою під патронатом мерії та керівництва Дрогобицького педагогічного університету і є прекрасним плацдармом для налагодження багатовекторної міжнародної співпраці, а також проведення двосторонніх тренінгів персоналу чи навчальних занять у вигляді воркшопів.

Знаковою подією В Днів Австрії 2017 р. стало відкриття бюро Еразмус+ у Дрогобицькому університеті за участю керівника відділу міжнародних зв'язків Віденського педагогічного інституту д-ра Т. Бауера. Відтак академічну мобільність у напрямку Відня випало курувати директорів Австрійської бібліотеки у Дрогобичі доц. Я. Лопушанському, який очолив новостворене бюро.

Оскільки найбільш успішною й інтенсивною формою кооперації двох закладів вищої освіти нині є студентська мобільність, передусім у бік Австрії, варто зосередити увагу на міжнародній програмі, що діє

у Віденському педагогічному інституті для наших студентів. Програма є невід'ємною частиною стратегії інтернаціоналізації інституту і прописана в т.зв. Плані цілей і досягнень, який укладається на 3 роки і затверджується Федеральним міністерством освіти і науки. Частина програми була розроблена ще попередником Віденського педагогічного інституту і пропонувала тодішнім іноземним студентам 12 кредитів ECTS. Пізніше було додано кілька адаптованих до студентських потреб модулів, і програма розширилася до 25 кредитів. Нарешті, у 2018 р. додався ще один модуль, а саме "Інклюзія і різноманіття", і програма охопила 30 кредитів ECTS. Відтоді вона набула популярності серед іноземних студентів, у тому числі з Дрогобицького педагогічного університету.

Навчання за міжнародною програмою забезпечує формування у студентів таких компетентностей:

1) міжкультурна компетентність. Студенти можуть визначати подібності і відмінності культури своєї рідної країни та Австрії і таким чином розвивати толерантний світогляд і міжкультурну компетентність; студенти володіють знаннями про культурне і мовне різноманіття в австрійських школах і можуть здійснювати порівняння з рідними країнами; студенти вміють забезпечувати рівність можливостей і позитивне ставлення до культурного і мовного різноманіття; студенти пізнають цінність вивчення іноземної мови як сприяння толерантності;

2) дидактико-методична компетентність. Студенти можуть ефективно планувати і проводити навчальні заняття, набувають навичок у виборі і застосуванні відповідних концепцій і методів у культурно різноманітних групах учнів, а також вивчають приклади і проекти на практиці та для практики, знають методи інтеграції окремих аспектів Global citizenship education у навчальний процес;

3) соціальна компетентність. Студенти самостійно діють на уроках, можуть працювати в команді та вміють поводитись відповідно до ситуації у відносинах з учнями, колегами і адміністрацією, володіють знаннями з управління конфліктами і можуть застосовувати їх у своєму середовищі;

4) особистісна компетентність. Студенти працюють над собою і виявляють готовність до саморефлексії, налаштовані конструктивно і вміють порівнювати рідну мову і культуру з іншими мовами і культурами, визначати їхні подібності і відмінності та визнавати цінність мовного і культурного розмаїття. Студенти пізнають цінність вивчення іноземної мови як створення ідентичності, розвивають позитивне ставлення до ближніх і навколишнього світу, сприймають себе як майбутніх учителів і водночас як членів політичного соціуму;

5) системна компетентність. Студенти можуть оцінювати власні уроки з огляду на міжнародні тенденції та керівні принципи Global Citizenship Education [1, с. 31–32].

Навчальний курс охоплює один семестр і повторюється щосеместрово. Предмети викладаються двома мовами – німецькою та англійською, якими студент має володіти принаймні на рівні B1. 15 кредитів ECTS становлять обов'язкові модулі, 15 – вибіркові. Вважаємо за доцільне навести зміст освітніх компонентів програми повністю.

Обов'язковими є такі модулі:

1. Педагогічна практика в школі (практика, 5 кредитів ECTS). Студенти знайомляться з різними типами шкіл, поглибленим вивченням окремих дисциплін та сучасними викликами в педагогічній системі в Австрії. Основними завданнями є сприйняття, спостереження й аналіз процесів викладання і розвитку з педагогічної та фахової перспективи. Студенти вдосконалюють навички презентації та управління аудиторією в класі. Вони включаються в актуальні дискусії щодо австрійської системи освіти. Представлені різні форми вимірювання продуктивності й оцінки знань учнів відповідно до фаху.

2. Країнознавство (семінар, 5 кредитів ECTS). Курс розроблено для презентації Австрії та її столиці Відня. Студенти вивчають факти австрійської і віденської культури, історії і географії. Вони поглиблюють своє розуміння європейського виміру через особисті зустрічі, екскурсії, літературу, спостереження та міжкультурний обмін. Основна увага приділяється усвідомленню історичних і сучасних аспектів життя та функціонування установ Австрії. Студенти знайомляться з демографією Відня, Віднем після Другої світової війни, географічними фактами й архітектурою, а також із віденськими звичаями і традиціями. Крім того, обмінюються досвідом шляхом презентації рідних країн.

3. Міжкультурні компетенції і глобальні виміри професії вчителя (складається з 2 семінарів по 2,5 кредитів ECTS):

3.1. Спільне навчання – міжкультурні компетенції в європейському класі. Основна увага приділяється розвитку міжкультурної компетентності. Студенти знайомляться з актуальною ситуацією багатомовності та культурного розмаїття в австрійських школах. Порівнюються мови і культури країн походження учнів задля визначення переваг різноманітності в школах.

3.2. Транснаціональні і глобальні аспекти професії вчителя на прикладі Global Citizenship Education. Студенти займаються питаннями європейського та глобального громадянства. Вони визначають власну роль як членів політичного соціуму і майбутніх учителів у світовому суспільстві, що стоїть перед спільними викликами. Курс базується на документах Ради Європи та ЮНЕСКО.

Вибіркові модулі:

1. Німецька мова для іноземних студентів (семінар, 5 кредитів ECTS) Курс німецької мови для іноземних студентів на рівнях від A2 до C1. Семінар забезпечує мовну підтримку студентам Еразмус+ під час їх перебування у Відні. Середній рівень: базові мовні навички засвоюються на рівні A2 або B1 (залежно від

початкового рівня студента). Вищий рівень: мова вивчається на рівнях B2 і C1. Основна увага приділяється шкільно-педагогічній термінології, а також особливостям австрійського варіанта німецької мови та країнознавству Австрії.

2. Медійна та інформаційна компетентність (МЕКО) (семінар, 5 кредитів ECTS). Медійні та інформаційні компетенції трактуються як суттєві фактори для медійної соціалізації та активного громадянства. Семінар формує розуміння функціонування та критичне ставлення до ролі медіа в суспільстві. Студенти дізнаються про потенціал і небезпеки “соціальних медіа” і вчаться використовувати соціальні мережі для навчання та викладання. Крім того, вони здобувають детальні знання для планування і реалізації проєктів із використанням цифрових медійних засобів. Окрім екскурсій до установ медійної сфери, пропонуються теоретичні основи і практичні заняття із застосування медіа в школі.

3. Інклюзія та різноманіття (семінар, 5 кредитів ECTS). Студенти знайомляться з відмінністю між сепарацією, інтеграцією й інклюзією та їхнім значенням у німецькомовному просторі, а також аналізують австрійську шкільну систему з перспективи інтеграції й інклюзії задля усвідомлення подібностей та відмінностей у рідних країнах. Виклад теоретичних основ із науковим обґрунтуванням доповнюється короткими екскурсіями у школи і центри для дітей з особливими освітніми потребами.

Альтернативою для 3 вибірових модулів є 3 навчальні курси в галузі педагогіки початкової освіти та/або педагогіки середньої освіти в обсязі 5 кредитів ECTS кожен [детальніше див.: 8].

Практичний досвід засвідчує, що модулі міжнародної програми вповні реалізують її завдання з формування описаних вище компетентностей, а українські студенти-педагоги не лише підвищують свій фаховий рівень і рівень володіння іноземними мовами, але й вчаться інтегруватись у гетерогенний полікультурний простір Європи. Зрештою, це підтверджує основні результати відомого дослідження “Erasmus Impact Study” щодо того, які ефекти має мобільність на формування навичок і майбутнє працевлаштування студентів і який вплив чинить на інтернаціоналізацію вищої освіти: для студентів Еразмус дедалі більшого значення набуває вищий рівень зайнятості завдяки перебуванню за кордоном; у рамках Еразмус розвиваються саме ті компетенції, які важливі для майбутніх роботодавців; студенти Еразмус швидше отримують доступ до професії та виходять на ринок праці, а згодом мають кращі можливості для кар’єрного росту; життя колишніх студентів Еразмус організоване більш інтернаціонально [пор.: 5].

Висновки. Інтернаціоналізація стає актуальним завданням педагогічної освіти, що впливає з різних моделей, довідників і звітів Ради Європи, Європейської комісії та ЮНЕСКО. Умовою для реалізації змістових завдань є структурна інтеграція в загальну концепцію і загальну стратегію інтернаціоналізації закладу вищої освіти. У. Грайнер констатує: “Такий важливий змістовий складник учительської професії, як інтернаціональне бачення навчання і школи, уже визначений. Відтак це передбачає міждисциплінарну співдію чотирьох опор педагогічної освіти – предметних наук, фахових дидактик, педагогічних наук і шкільної практики – і може її ініціювати” [7, с. 42]. Тобто імплементація міжнародного виміру в закладі вищої освіти має охоплювати усі ключові компоненти: навчання, викладання й адміністрування.

Якщо в європейській педагогічній освіті інтернаціоналізація набуває дедалі системнішого характеру, то в Україні цей процес перебуває на початкових етапах. Міжнародний обмін незначною мірою стосується уніфікації змісту освіти, а на передній план виходять радше організаційні або адміністративні аспекти академічної мобільності.

Вивчення передового досвіду Віденського педагогічного інституту у його кооперації з Дрогобицьким державним педагогічним університетом імені Івана Франка в аспекті академічної мобільності засвідчує необхідність розробки українським закладом вищої освіти спеціальних навчальних програм для закордонних студентів за обміном, оскільки на сучасному етапі вони змушені лиш спорадично інтегруватись в освітні програми, чинні для українських студентів. Розроблення окремих освітніх компонентів на кшталт описаної віденської міжнародної програми здатне інтенсифікувати мобільність здобувачів освіти в бік України, що сприятиме інтернаціоналізації системи вітчизняної педагогічної освіти та її інтеграції в європейський освітній простір.

Використана література:

1. Бауер Т. Відень і Дрогобич на шляху міжнародної академічної мобільності. Дрогобич : Посвіт, 2019. 84 с.
2. Огієнко О. Тенденції та особливості глобалізації та інтернаціоналізації вищої освіти: досвід німецькомовних країн. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2012. № 8(26). С. 97–105.
3. Сбруєва А. Інтернаціоналізація вищої освіти: пріоритети комплексної стратегії Європейського союзу. *Вища освіта України*. 2013. № 3. С. 89–95.
4. De Wit H. Challenges and Opportunities for Internationalising Higher Education in Europe. *International Lectures: 22 Beiträge zur Internationalisierung der Hochschulen*. Innsbruck, Wien, Bozen : Studienverlag, 2016. S. 36–40.
5. Erasmus Impact Study: Key findings. URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/MEMO_14_534
6. Fiorioli E., Shovakar N. Measuring Internationalisation: Studierende zählen ist zu wenig. *International Lectures: 22 Beiträge zur Internationalisierung der Hochschulen*. Innsbruck, Wien, Bozen : Studienverlag, 2016. S. 26–31.
7. Greiner U., Siwek-Macron P. Internationalisierung der Lehrer-bildung. Strategien an der Universität Salzburg. *Journal für LehrerInnenbildung: Internationalisierung*. 2017. Nr. 4. S. 39–42.
8. International Programme mit 30 ECTS-Credits. URL: <https://phwien.ac.at/internationales-buero/incomings/#students>
9. Teichler U. Internationalisierung der Hochschulen. Neue Herausforderungen und Strategien. Frankfurt, New York : Campus, 2007. 362 s.

References:

1. Bauer T. (2019) Viden i Drohobych na shliakhu mizhnarodnoi akademichnoi mobilnosti [Vienna and Drohobych on the way of international academic mobility]. Drohobych: Posvit. 84 s. [in Ukrainian]
2. Ohienko O. (2012) Tendentsii ta osoblyvosti hlobalizatsii ta internatsionalizatsii vyshchoi osvity: dosvid nimetskomovnykh krain [Trends and features of globalization and internationalization of higher education: experience of German-speaking countries]. *Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnolohii*. № 8(26). S. 97–105. [in Ukrainian]
3. Sbruieva A. (2013) Internatsionalizatsiia vyshchoi osvity: priorytety kompleksnoi stratehii Yevropeiskoho soiuzu [Internationalization of higher education: priorities of the comprehensive strategy of the European Union]. *Vyshcha osvita Ukrainy*. № 3. S. 89–95. [in Ukrainian]
4. De Wit H. (2016) Challenges and Opportunities for Internationalising Higher Education in Europe. *International Lectures: 22 Beitrage zur Internationalisierung der Hochschulen*. Innsbruck, Wien, Bozen: Studienverlag. S. 36–40.
5. Erasmus Impact Study: Key findings. URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/MEMO_14_534
6. Fiorioli E., Shovakar N. (2016) Measuring Internationalisation: Studierende zählen ist zu wenig [Measuring Internationalisation: Counting students is not enough]. *International Lectures: 22 Beitrage zur Internationalisierung der Hochschulen*. Innsbruck, Wien, Bozen: Studienverlag. S. 26–31. [in German]
7. Greiner U., Siwek-Macron P. (2017) Internationalisierung der Lehrerbildung. Strategien an der Universität Salzburg [Internationalization of teacher education. Strategies at the University of Salzburg]. *Journal fuer LehrerInnenbildung: Internationalisierung*. Nr. 4. S. 39–42. [in German]
8. International Programme with 30 ECTS-Credits. URL: <https://phwien.ac.at/internationales-buero/incomings/#students>
9. Teichler U. (2007) Internationalisierung der Hochschulen. Neue Herausforderungen und Strategien [Internationalization of universities. New challenges and strategies]. Frankfurt, New York: Campus. 362 s. [in German]

Radchenko O., Markova M. Academic mobility as a way to internationalization of higher pedagogical education: practical experience

The article presents the practical experience of the internationalization of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University in the aspect of cooperation with the University College of Teacher Education Vienna. It is noted that the internationalization of higher education is a necessary element of Ukraine's integration into the European educational space. However, it was established that the internationalization of Ukrainian higher pedagogical education has not currently acquired a strategic and systemic character: the organizational or administrative aspects of academic mobility come to the fore, but the unification of the educational content is employed only partly. At the same time, for European universities internationality is already embedded in the statutes and interregional vector of activity, which ensures the systematic implementation of specific actions: participation in European research programs, search for international partners, intensification of outgoing and incoming mobility, expansion of English-language educational courses, etc.

The historical milestones of cooperation between the Drohobych and Viennese pedagogical education institutions are traced: from mutual participation in scientific and cultural-educational events to the signing of bilateral agreements on cooperation and the opening of coordination centers of international activity. In particular, the expediency of transferring the implementation of cooperation agreements within the Erasmus+ International Credit Mobility program is substantiated. The content of the International program of the University College of Teacher Education Vienna (30 ECTS), which ensures the formation of key competencies by Ukrainian students (intercultural, didactic-methodical, social, personal, and systemic), is presented in detail. The necessity to develop similar educational programs for foreign students by higher educational institutions of Ukraine, as well as to implement the internationalization at all key levels (educational, scientific and administrative), was proven.

Key words: internationalization, European integration, higher pedagogical education of Ukraine and Austria, international activity, academic mobility, Erasmus+ International Credit Mobility, cross-border educational programs, intercultural competence, Global Citizenship Education.